

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/90/2019
Identifikačné číslo spisu: 2104896483
Dátum vydania rozhodnutia: 19.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2104896483.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G. G., nar. XX. P. XXXX, trvale bytoJ. J. č. XXX, proti žalovanému Poľnohospodárske družstvo KRUPÁ v Dolnej Krupej, so sídlom v Dolnej Krupej, Družstevná č. 138/2, IČO: 00 207 691, o obnovu konania, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/214/2013-150 z 31. októbra 2013, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 21Cob/268/2009-102 z 30. októbra 2009 potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) uznesenie Okresného súdu Trnava č. k. 25Cb/13/2004-81 z 11. februára 2009, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 25Cb/13/2004-74 zo dňa 11. decembra 2008 a rozhodol, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Uznesením č. k. 21Cob/267/2009-101 z 30. októbra 2009 odmietol odvolanie žalobcu podané proti uzneseniu Okresného súdu v Trnave č. k. 25Cb/13/2004-74 zo dňa 11. decembra 2008 ako oneskorene podané podľa ust. § 218 ods. 1 písm. a/ OSP. Uznesením č. k. 21Cob/151/2014-168 z 30. septembra 2014 odmietol podľa § 218 písm. c/ OSP odvolanie žalobcu podané proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 25Cb/13/2004-134 zo dňa 23. augusta 2013, ktorým súd prvej inštancie vyzval žalobcu podľa § 43 ods. 1 OSP na doplnenie podania zo dňa 27. júna 2013 v spojení s podaním zo dňa 30. júna 2013 z dôvodu, že proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné podľa § 202 ods. 3 písm. l/ OSP. Každé z uznesení napadol žalobca dovolaním, o ktorých Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) rozhodol uznesením č. k. 1Obdo/59/2018-375; 1Obdo/60/2018; 1Obdo/61/2018 z 28. marca 2019 tak, že dovolania žalobcu odmietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Dovolania smerujúce voči uzneseniam Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/268/2009-102 z 30. októbra 2009 a 21Cob/267/2009-101 z 30. októbra 2009 odmietol podľa ust. § 447 písm. a/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) ako podané oneskorene, zatiaľ čo dovolanie voči uzneseniu č. k. 21Cob/151/2014-168 z 30.

septembra 2014 odmietol podľa ust. § 447 písm. c/ CSP s odôvodnením, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

2 Uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/214/2013-150 z 31. októbra 2013 odvolací súd potvrdil uznesenie Okresného súdu Trnava č. k. 25Cb/13/2004-89 zo dňa 21. júla 2009, ktorým súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 33 €, ktoré podal proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 25Cb/13/2004-74 zo dňa 11. decembra 2008, ktorým súd zamietol návrh žalobcu na obnovu konania vedeného Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 15Cb/9/1998. V odôvodnení uznesenia súd poukázal na tú skutočnosť, že žalobca nespochybnil vznik jeho poplatkovej povinnosti, z hľadiska ktorého v zmysle § 5 ods. 1 poplatkového zákona významným bolo iba nesporné vykonanie poplatkového úkonu, t. j. podanie odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Za nerelevantné označil tvrdenie žalobcu o porušení jeho procesných práv v konaní o veci samej, ktoré v prípade včasného podania odvolania mohli byť predmetom posudzovania v konaní o odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na obnovu konania. Ďalej konštatoval, že správne mal byť súdny poplatok vyrubený v sume 99,50 €, avšak vzhľadom na uplynutie troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa poplatok stal splatným a ustanovenie § 13 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb., nebolo už možné toto pochybenie napraviť.

3 Na základe dovolania žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/214/2013-150 z 31. októbra 2013 je na Najvyššom súde Slovenskej republiky vedené predmetné dovolacie konanie sp. zn. 1Obdo/90/2019. Podanie žalobcu z 27. januára 2015 označené ako „Mimoriadne dovolanie v zmysle 243e zákona č. 99/1963 Zb. (O.s.p.)“ je podľa svojho obsahu dovolaním, ktorým sa žalobca domáha okrem iného aj zrušenia uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/214/2013-150 z 31. októbra 2013 z dôvodu jeho zmatečnosti. Dovolateľ v dovolaní ozrejmil opodstatnenosť podania „mimoriadneho dovolania“ z jeho strany s poukazom na to, že podanie mimoriadneho dovolania prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky nie je v danej veci prípustné. Zmatečnosť rozhodnutia odvolacieho súdu videl v tom, že rozhodnutie súdu prvej inštancie č. k. 25Cb/13/2004-89, ktoré bolo odvolacím súdom potvrdené, vydal nezákonný sudca, pretože návrh na obnovu konania (v uvedenej veci) elektronická podateľňa pridělila inému sudcovi. Namietol postup súdu prvej inštancie, ktorý mal nezákonne zasahovať do chodu elektronickej podateľne za účelom ovplyvnenia systému náhodného pridelenia spisu, následkom čoho došlo k porušeniu práva dovolateľa na zákonného sudcu. Súdu prvej inštancie tiež vytýkal, že uznesenie o poplatkovej povinnosti, ktoré vydal, nie je vecne správne a navyše ho dovolateľovi riadnym spôsobom nedoručil.

4 Žalovaný sa k podanému dovolaniu vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 26. júla 2018. Dovolaciu súdu navrhol, aby dovolanie žalobcu zamietol, keďže dôvody dovolania nie sú dané.

5 Z obsahu spisu vyplýva, že dovolanie žalobcu bolo doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015. V zmysle prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ust. § 470 ods. 2, vety prvej CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania v zmysle § 470 ods. 4 CSP po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie dovolacieho prieskumu.

7 Podľa ustanovenia § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

8 Podľa ustanovenia § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

9 Podľa ustanovenia § 447 písm. e/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429.

10 Z vyššie citovaných zákonných ustanovení, ktoré sú obdobou úpravy, ktorá platila v čase podania dovolania (viď § 241 ods. 1 OSP) vyplýva, že dovolateľ musí byť zastúpený advokátom počas celého dovolacieho konania, teda nielen pri podaní dovolania. Výnimka z pravidla povinného zastúpenia dovolateľa advokátom, ak je dovolateľ právnickou osobou, platí iba v prípade, ak zamestnanec alebo člen takejto právnickej osoby, ktorý za ňu pred súdom koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Ide o osobitnú podmienku dovolacieho konania, ktorej nesplnenie má za následok odmietnutie dovolania.

11 Z obsahu spisu vyplýva, že advokátka JUDr. Lucia Anovčinová, so sídlom v Bratislave, Štefánikova č. 5, súdu prvej inštancie písomne oznámila, že rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelárie Hlohovec sp. zn. 11686/2014 z 29. júna 2015 bola určená na zastupovanie žalobcu „vo veci dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/151/2014-168 z 30. septembra 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/267/2009-101 z 30. októbra 2009 a uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/268/2009-102 z 30. októbra 2009“. Keďže do takto vymedzeného rámca právneho zastúpenia pred dovolacím súdom spadajú výlučne konania o dovolaniach žalobcu vedené pod sp. zn. 1Obdo/59/2018, 1Obdo/60/2018 a 1Obdo/61/2018, na predmetné konanie o dovolaní žalobcu vedené pod sp. zn. 1Obdo/90/2019 (pôvodne 1Obdo/23/2019) sa právne zastúpenie splnomocnenej advokátky nevzťahuje. Dovolacie konanie sa preto vyznačuje nedostatkom preukázania existencie právneho zastúpenia na strane žalobcu.

12 Za účelom odstránenia vytýkaného nedostatku podmienky konania, súd prvej inštancie, v súlade s právnym názorom dovolacieho súdu, žalobcu vyzval, aby si v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zvolil právneho zástupcu pre dovolacie konanie sp zn. 1Obdo/90/2019 a existenciu zastúpenia súdu preukázal. V prípade dodatočného doloženia písomného splnomocnenia, procesné úkony uskutočnené splnomocnencom žalobcu by mali riadne právne účinky a dovolací súd by na ne prihliadal. Zároveň žalobcu poučil, že ak v stanovenej lehote vytýkanú vadu dovolacieho konania v podobe nedostatku právneho zastúpenia neodstráni, súd jeho dovolanie v zmysle ust. § 447 písm. e/ CSP odmietne. V danej súvislosti je pre úplnosť potrebné uviesť, že dovolaciemu súdu bolo zrejmé, že žalobca sám nemá právnické vzdelanie druhého stupňa, keďže v predmetnej veci (vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 25Cb/13/2004) mu bola na jeho žiadosť prostredníctvom Centra právnej pomoci, kancelárie Hlohovec, ustanovená advokátka JUDr. Lucia Anovčinová na zastupovanie v konaniach o dovolaní žalobcu sp. zn. 1Obdo/59/2018, 1Obdo/60/2018, 1Obdo/61/2018.

13 Dovolateľ napriek výzve súdu písomné splnomocnenie udelené advokátovi na zastupovanie v predmetnom dovolacom konaní v stanovenej lehote, ani následne nedoložil. Po márnom uplynutí stanovenej lehoty súdu oznámil, že požiadal Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci aj pre dané dovolacie konanie. Uplatnenej žiadosti zo strany Centra právnej pomoci vyhovené nebolo. K žiadosti dovolateľa o ustanovenie zástupcu z radov advokátov súdom dovolací súd uvádza, že takej žiadosti nebolo možné vyhovieť, nakoľko s účinnosťou od 1. januára 2012 súd nedisponuje právomocou ustanoviť sporovej strane zástupcu z radov advokátov, pretože strana splňajúca predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov bola v zmysle ust. § 30 OSP (v znení účinnom od 1.01.2012) odkázaná na Centrum právnej pomoci. Rovnako ani Civilný sporový poriadok neumožňuje súdu rozhodnúť o tom, že strane bude ustanovený zástupca z radov advokátov, nakoľko v rámci všeobecnej poučovacej povinnosti súd môže poučiť stranu len o možnosti zvoliť si advokáta, resp. obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 CSP).

14 S poukazom na uvedené, keďže žalobca napriek výzve súdu prvej inštancie nedoložil do spisu plnomocenstvo udelené advokátovi na jeho zastupovanie v dovolacom konaní, nie je splnená osobitná procesná podmienka dovolacieho konania v zmysle ust. § 241 ods. 1 OSP v znení účinnom v čase podania dovolania a ani ust. § 429 ods. 1 CSP. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu odmietol podľa ust. § 447 písm. e/ CSP.

15 Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá CSP; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

16 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.